

En vill og skrånende tomt gjør det vanskeligere, men ikke umulig, å skape et flott uterom. Her graver vi ut og bygger en koselig lounge **skjermet av pussede murblokker på et bunnsolid underlag** av grov pukk og avrettingsgrus.

LOUNGE MED SVEVENDE TRAPP

Murverk

Siden vi har å gjøre med et område med flere nivåer, krever det mye graving for å planere loungeområdet. Derfor leier vi inn en minigraver som kan fjerne det meste nokså enkelt.

Når området er helt planert, graver vi ut til et fundament som skal bære de mange fundamentblokkene som skal utgjøre murverket.

Det er tungt arbeid å håndtere fundamentblokkene, og det må blandes mye mørtel for å fylle dem. Derfor er det en stor fordel å være flere hender i denne delen av prosessen.

Tomten vi skal bygge på er kupert. Fordi vi ønsker å skape et loungeområde som ligger lavt, har vi valgt å grave ut for å skape to nivåer: ett for loungen og ett for et øvre terrasseområde.

Vi leier en minigraver, og graver ut til ønsket dybde. Vi graver også en renne ned til frostfri dybde til fundamentblokkene.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Du skal være en allsidig gjør det selv-er, fordi du både skal støpe, pusse og legge belegningsstein.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

4-6 uker.

PRIS

Cirka 75.000 kroner for 30 m².

MATERIALER

- 6 tonn pukk, 16-32 mm
- 2 tonn avrettingsgrus
- 15 sekker pussmørtel, 0-2 mm, à 20 kg
- 250 sekker tørrbetong à 20 kg
- Betongheller
- Armeringsjern
- Forskalingsbord
- Diffusjonsåpen maling

SPESTIALVERKTØY

- Minigraver
- Tvangsblander
- Platevibrator

3

Bland sekkene med tørrbetong med vann, til konsistensen er som tykk grøt. På grunn av mengden trenger du som et minimum en tvangsblander, men du kan også velge å ringe en betongbil som kommer og pumper betongen dit du skal ha den. Det er litt dyrere, men sparer deg for mye slit og arbeidstimer. Den første raden med fundamentblokker plasseres i lodd og vater i fuktig betong.

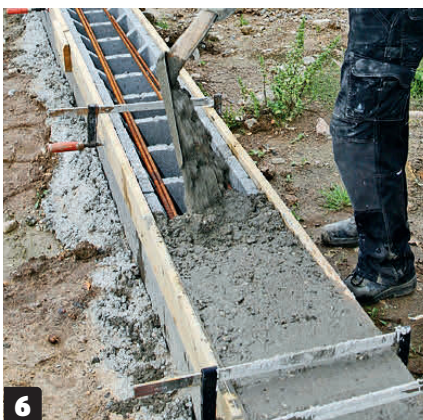
4

Sett fundamentblokkene i forband (forskjøvet), og armér konstruksjonen ved å legge armeringsjern mellom hvert skift. Armer også konstruksjonen loddrett med 2-3 meters mellomrom.

5

Bygg opp resten av fundamentblokkene, slik at muren kommer opp i ønsket høyde. Her bygger vi et høybed inn i konstruksjonen, slik at vi får litt mer grønt i loungen.

6

Fyll blokkene med samme type betong som vi brukte til den nederste raden. Mørtelen skal her være litt mer flytende, fordi den skal renne helt til bunns i blokkene.

7

Når betongen er herdet, pusses muren med pussmørtel, 0-2 mm, i tre omganger. Det er viktig at muren er helt glatt, og at eventuelle betongrester bankes av.

Pussing av murverket

Murpuss består alltid av tre lag. Det første laget er en tynn blanding, som i praksis males på med en kalkpensel. Det neste laget skal være cirka 3 mm tykt, mens det siste laget skal være cirka 7 mm tykt.

Det er ikke vanskelig å pusse, men det er viktig at det første laget får et godt feste, fordi den tynne blandingen fungerer som en slags grunning som de neste lagene skal hefte til.

Vi bruker ferdigblandet pussmørtel, 0-2 mm. Hvis du foretrekker å blande pussmørtelen selv, trenger du 3 deler formsand, 1 del sement og vann.

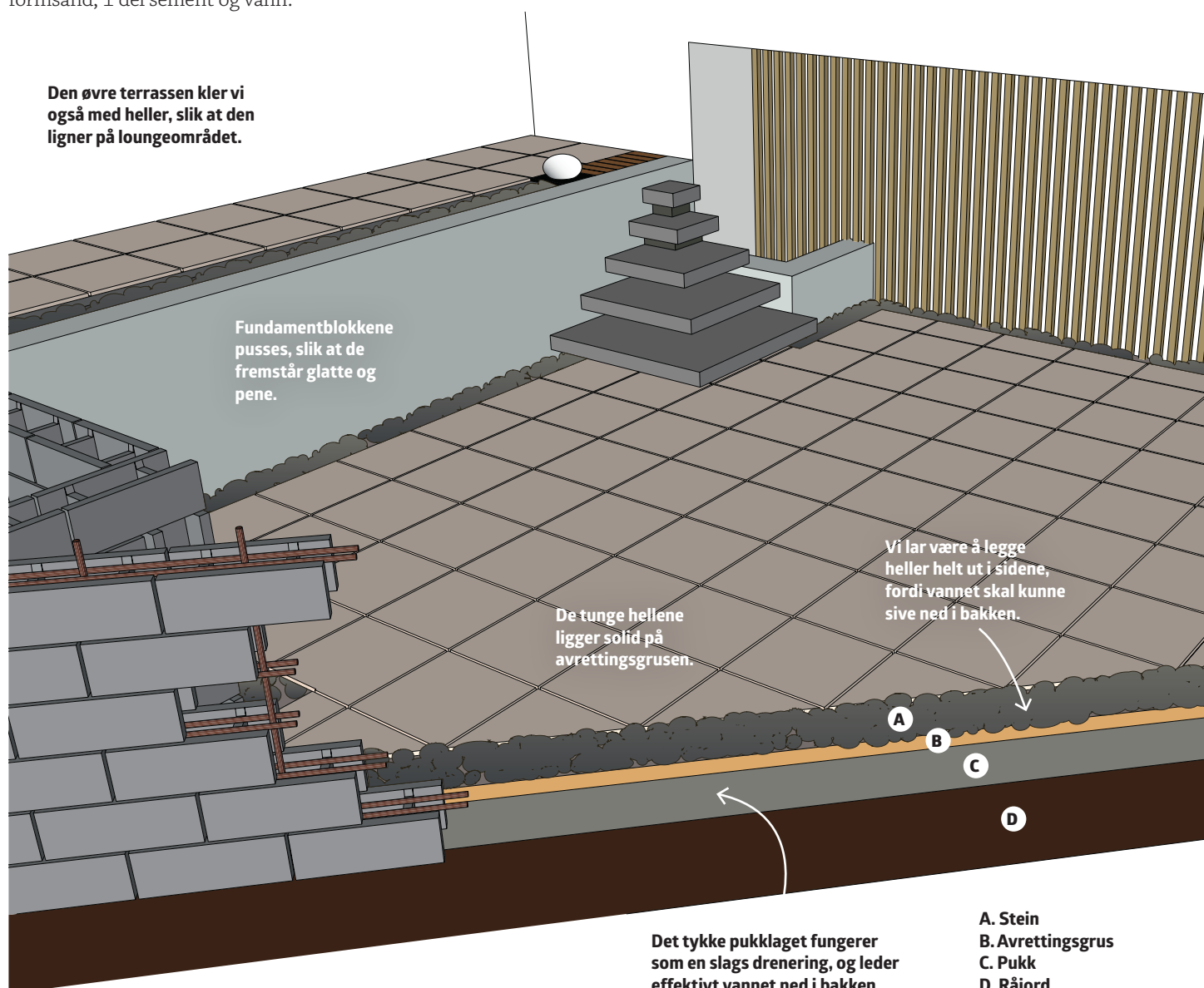

1 Bland pussmørtelen med vann, og mal pussen på med en kalkkost. Pussen skal ha en konsistens som tynn vellings. Vi bruker en ferdig blanding av pussmørtel, som bare skal tilsettes vann.

2 Umiddelbart etter påføres neste lag (cirka 3 mm). Det kastes på, slik at det får en god vedheft. Laget utjevnes med baksiden av murskjeen, før det får lov til å tørke natten over.

Den øvre terrassen kler vi også med heller, slik at den ligner på loungeområdet.

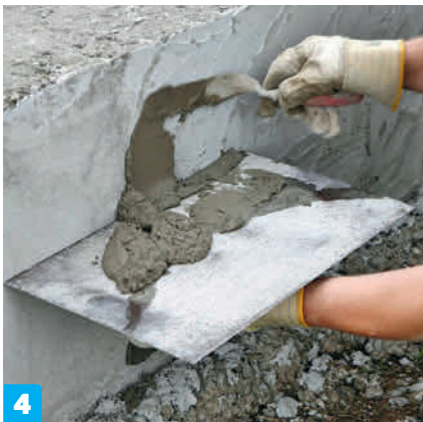

Det tykke pukklaget fungerer som en slags drenering, og leder effektivt vannet ned i bakken.

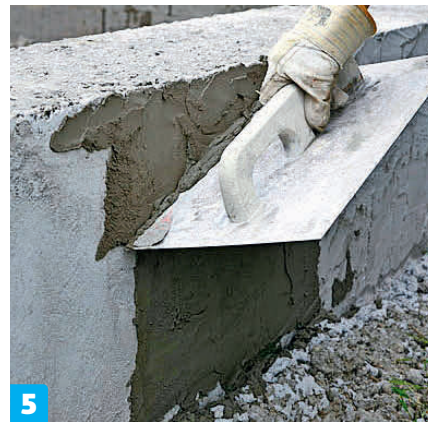
- A. Stein
- B. Avrettingsgrus
- C. Pukk
- D. Råjord

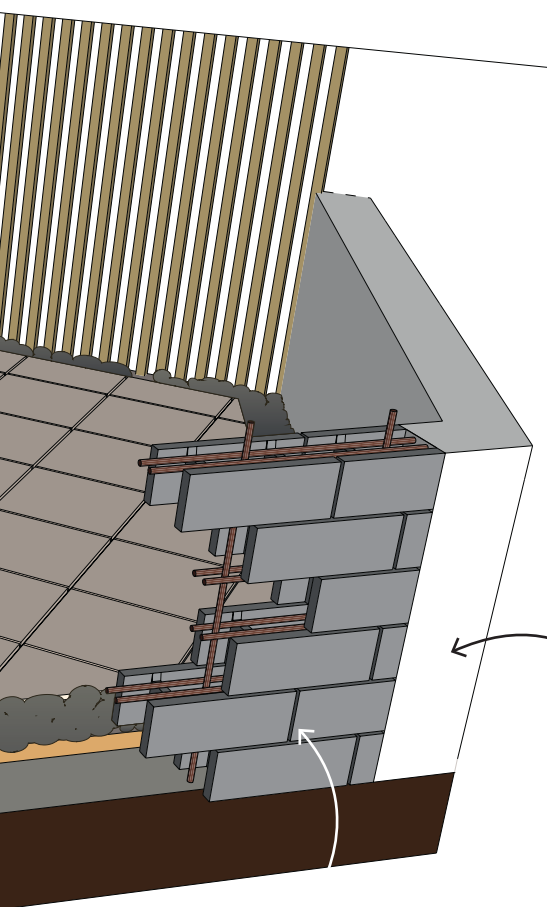
3 Dagen etter kan du fjerne de verste ujevnhetene, for eksempel med en fugeskje, men overflaten skal gjerne være ujevn/ru. Det gir en god bunn for det ytterste laget med puss.

4 Deretter påføres tredje lag med puss, som skal være cirka 7 mm tykt. Mørtelen er enklest å jobbe med hvis den ikke er for tynn. Den bør ha en konsistens som en tykk grøt.

5 Rett opp pusslaget med kanten av et glattebrett eller et rett bord av tre. Her gjelder det å fjerne overflødig puss uten å lage unødvendige fordypninger.

TING TAR TID

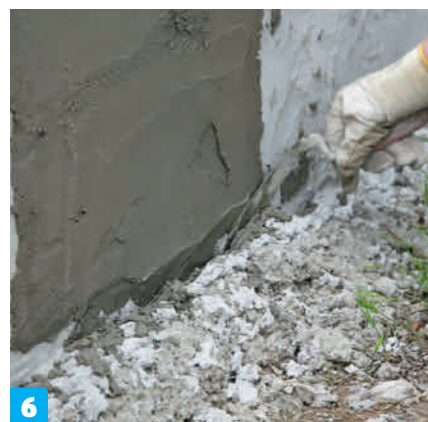
Å bygge en lounge av denne størrelsen er tungt arbeid. Det skal graves, spres og stemples grus og puk, legges betongheller og bygges vegger av fundamentblokker.

Når du er ferdig, må du også armere fundamentblokkene, fylle dem med mørtel og pusse dem.

Alt dette krever en hel del tunge løft og tar tid. Derfor er det lurt å tromme sammen noen gode venner og ta jobben i etapper. Det er nemlig ikke håndverket som er utfordrende, men mengden av tungt arbeid.

Utenpå pusslaget maler vi med en diffusjonsåpen maling, som er beregnet til utendørs bruk.

Ved å bygge fundamentblokkene i forband (forskjøvet) og armere dem både loddrett og vannrett, sikrer vi at muren ikke beveger seg etter at den er fylt med mørtel.

6 Nederst jevnes laget med murskjeen, slik at det blir en pen (tett) avslutning ned mot underlaget. Det skal ikke kunne trenge vann inn bak pusslaget.

7 Pusslaget skal sitte til det er fast og tørt, men ikke herdet, før det pusses med sirkelbevegelser med et pussebrett. Deretter er muren ferdig pusset.

Belegning

Før betonghellene kan legges, må underlaget bygges opp slik at det ikke synker og «setter seg» med årene.

Derfor legger vi 30 cm pukk, som vi fordeler i et jevnt lag og jevner ut ved hjelp av noen lekter og et rett bord for å trekke av overflødig masse. Deretter komprimeres pukken grundig med en platevibrator, og det legges et 5 cm tykt lag med avrettingsgrus.

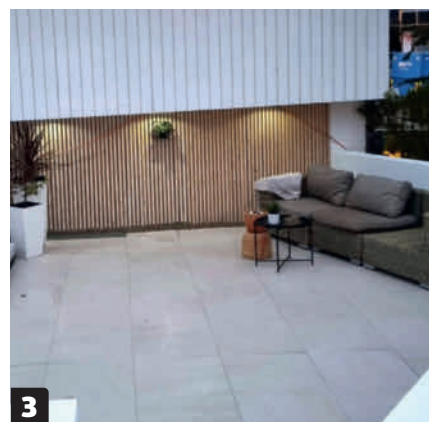
Etter at dette laget er rettet av etter samme prinsipp, legges de store, tunge hellene én etter én.

Småstein legges rundt kanten, slik at vannet enkelt ledes ned i bakken.

1 Fordel et 30 cm tykt lag med pukk, og stamp det hardt med en platevibrator. Deretter legger du ut et 5 cm tykt lag med avrettingsgrus, trekker av den overskytende grusen med to lange lister og et rett bord og stemples hardt. Vi lager ikke fall, for vi vil at regnvannet skal fordele seg jevnt langs veggene og sive ned gjennom det tykke laget med pukk.

Legg hellene på avrettingsgrusen, og sørg for at de ligger tett. Legg et lag med småstein mellom murverket og kanten av hellene. Dette gir en pen avslutning, samtidig som vann lett kan trenge gjennom.

3 Legg merke til at vi legger hellene helt tett. Det skal nemlig ikke fugesand mellom dem, slik det ellers er vanlig på steinbelegninger, der det brukes grovere betongheller, betongstein eller brostein.

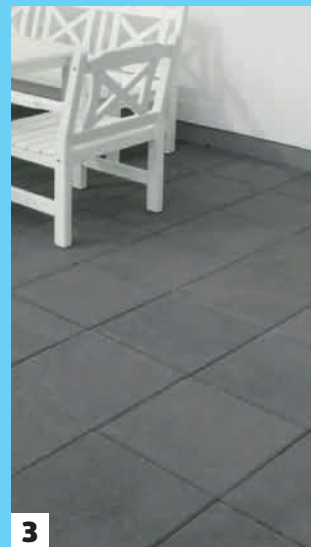
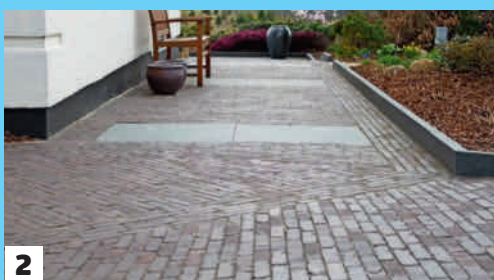
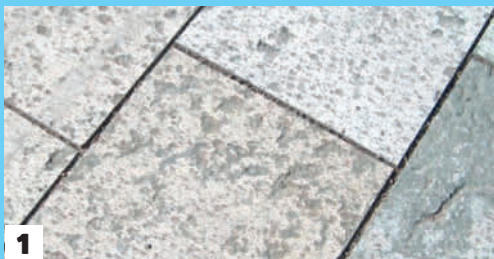
UTENDØRS BELEGNING

Det finnes mange alternativer når det gjelder utendørs belegning, og det kan gi et morsomt uttrykk på en belegning å kombinere to eller flere typer. Her kan du se tre forskjellige valg.

1. Ølandsstein er laget av kalkstein og gir et flott, naturlig uttrykk. Steinene er typisk 4 cm tykke, 40 cm brede og har en lengde på mellom 40 og 80 cm. Høy prisklasse.

2. Betongstein i fargen rødmix gir en overflate med masser av spill i. Steinene er 13 x 20 x 5/6 cm og koster 3-400 kroner per m².

3. Betongheller er et klassisk valg, som passer til de fleste utearealer. Disse er 40 x 40 x 5 cm og koster fra cirka 200 kroner per m².

Trapp

For å skape enkel adkomst til loungen er det støpt en trapp i det ene hjørnet som fører opp til den øvre terrassen, som vi har bygget i samme stil.

Trappen er støpt i betong med svevende trinn og krever ikke noe vedlikehold. Støpingen begynte nedenfra, med ett trinn om gangen ved hjelp av en kraftig forskaling. Hvert trinn hviler på et litt mindre betongtrinn. Det er denne konstruksjonen som gir det svevende utseendet.

Sist, men ikke minst, er betongen armert både vertikalt og horisontalt med masse armeringsjern.

1 Bygg en støpeform av forskalingsbord maken til den på tegningen nedenfor. Bland tørrbetongen med vann til en tykk grøt. Hell betongen i formen og trekk av med et rett bord.

2 Når det første trinnet har herdet natten over, bygges en støpeform etter samme prinsipp, men litt mindre. Fyll formen med betong, og trekk av med et bord. Sjekk fortløpende at trinnene er i vater.

3 Gjenta prosessen med å fylle betong i støpeformen, og la den herde natten over. Det er viktig at trinnene er helt i vater eller at de heller litt utover for å hindre at det samler seg vann bakerst på trinnene.

4 Fortsett etter samme prinsipp til du har støpt alle trinnene. I vårt tilfelle tok det fem dager. Det kan derfor lønne seg å gå i gang med trappen samtidig som du for eksempel legger belegningen.

TRAPPENS OPPBYGGING

